II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/550

z dne 12. februarja 2020

o spremembi prilog II in IV k Uredbi (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta, kar zadeva začasni preklic režima iz člena 1(2) Uredbe (EU) št. 978/2012 v zvezi z nekaterimi izdelki s poreklom iz Kraljevine Kambodže

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 ([1]) ter zlasti člena 19(10) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

(1) Kraljevina Kambodža (v nadaljnjem besedilu: Kambodža) je upravičena do tarifnih preferencialov v okviru posebnega režima za najmanj razvite države, tj. vse razen orožja (EBA), iz člena 1(2)(c) Uredbe (EU) št. 978/2012 (v nadaljnjem besedilu: uredba o GSP). Navedena je tudi kot država upravičenka splošnega režima iz člena 1(2)(a) uredbe o GSP. Posebni režim za najmanj razvite države v skladu s členom 18(1) uredbe o GSP pomeni opustitev dajatev skupne carinske tarife za vse izdelke, navedene v poglavjih 1 do 97 kombinirane nomenklature in s poreklom iz Kambodže, razen za tiste iz poglavja 93, in sicer za orožje in strelivo.

(2) V skladu s členom 19(1)(a) uredbe o GSP se lahko preferencialni režimi iz člena 1(2) uredbe o GSP za vse ali nekatere izdelke s poreklom iz države, ki izpolnjuje pogoje za upravičenost, začasno prekličejo zaradi resnih in sistematičnih kršitev načel iz nekaterih mednarodnih konvencij, ki so navedene v delu A Priloge VIII k uredbi o GSP (v nadaljnjem besedilu: temeljne konvencije ZN/MOD o človekovih pravicah in pravicah delavcev).

(3) Komisija je 11. februarja 2019 sprejela izvedbeni sklep in Prilogo k temu sklepu (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o začetku) ([2]), s katerim se je v skladu s členom 19(3) uredbe o GSP začel postopek za začasni preklic tarifnih preferencialov Kambodže (v nadaljnjem besedilu: postopek začasnega preklica). Komisija je istega dne obvestila Evropski parlament in Svet o navedenem izvedbenem sklepu.

(4) Elementi, ki so bili takrat na voljo Komisiji, so pokazali na obstoj zadostnih razlogov, ki upravičujejo začetek postopka za začasni preklic. Zlasti uvodna izjava 3 izvedbenega sklepa in točka 5 obvestila o začetku sta se nanašali na elemente, ki kažejo na obstoj resnih in sistematičnih kršitev načel iz naslednjih štirih temeljnih konvencij ZN/MOD o človekovih pravicah in pravicah delavcev v Kambodži:

([1]) UL L 303, 31.10.2012, str. 1.
([2]) UL C 55, 12.2.2019, str. 11.

— Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah (1966) (v nadaljnjem besedilu: MPDPP),

— Konvencija št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic (1948) (v nadaljnjem besedilu: konvencija MOD št. 87),

— Konvencija št. 98 o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja (1949) (v nadaljnjem besedilu: konvencija MOD št. 98), ter

— Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (1966) (v nadaljnjem besedilu: MPESKP).

(5) Komisija je v obvestilu o začetku Kambodžo in tretje strani pozvala, naj Komisiji predložijo svoja stališča. Trinajst tretjih oseb se je registriralo v roku iz obvestila o začetku in Komisiji predložilo pisna stališča.

(6) Komisija je po začetku postopka za začasni preklic spremljala in ocenila, kako Kambodža izvaja štiri konvencije, navedene v obvestilu o začetku. V skladu s členom 19(4)(b) uredbe o GSP se je obdobje spremljanja in ocenjevanja končalo 12. avgusta 2019.

(7) Komisija je poiskala vse potrebne informacije v skladu s členom 19(6) uredbe o GSP, vključno z razpoložljivimi ocenami ustreznih organov za spremljanje in stališči Kambodže. Komisija je junija 2019 opravila misijo za spremljanje v Kambodži.

(8) Komisija je v obdobju spremljanja in ocenjevanja Kambodži dala možnost, da sodeluje, daje pripombe ter na zaslišanju izrazi svoja stališča. Komisija je na primer 24. julija 2019 Kambodžo pozvala, naj v pisni obliki predloži svoje stališče o ugotovitvah, ki so privedle do začetka postopka za začasni preklic. Kambodža je Komisiji odgovorila 12. avgusta 2019 in izpodbijala razloge za odločitev Komisije, da začne postopek za začasni preklic. Kambodža je v svojem odgovoru opozorila tudi na številne popravne ukrepe, ki so bili večinoma načrtovani ali izvedeni pred začetkom postopka za začasni preklic.

(9) Komisija je 12. novembra 2019 v skladu s členom 19(7) uredbe o GSP Kambodži predložila poročilo o svojih ugotovitvah in sklepih (v nadaljnjem besedilu: poročilo). Poročilo je bilo pripravljeno na podlagi dokazov, ki jih je Komisija zbrala do 31. oktobra 2019 v zvezi s spoštovanjem načel, določenih v štirih temeljnih konvencijah ZN/MOD o človekovih pravicah in pravicah delavcev, vključno z dokazi in informacijami, ki so jih predložile Kambodža in tretje osebe v postopku.

(10) Kambodža je pripombe na poročilo predložila 12. decembra 2019.

(11) Ta delegirana uredba temelji na ugotovitvah iz poročila in dokazih, na katerih te ugotovitve temeljijo, naknadnih ocenah in ocenah, ki upoštevajo odziv Kambodže, ter na vseh dejstvih in razvoju dogodkov po 12. decembru 2019.

2. **RESNE IN SISTEMATIČNE KRŠITVE NAČEL IZ MPDPP**

2.1 ***Pravica do politične udeležbe (člen 25 MPDPP)***

(12) Člen 25 MPDPP določa, da ima vsak državljan brez kakršnekoli v 2. členu omenjene diskriminacije in brez nerazumnih omejitev pravico in možnost:

(a) sodelovati pri upravljanju javnih zadev, bodisi neposredno ali po svobodno izbranih predstavnikih;

(b) voliti, biti voljen na periodičnih, resničnih, splošnih, enakopravnih in tajnih volitvah, ki zagotavljajo volivcem svobodno izražanje volje;

(c) biti pod enakimi splošnimi pogoji sprejet v javne službe svoje države.

2.1.1 ***Ugotovitve***

(13) Kambodža je sprejela vrsto represivnih ukrepov proti glavni opozicijski stranki, tj. kamboški stranki za rešitev naroda (v nadaljnjem besedilu: CNRP), ki omejuje politično udeležbo in volilne pravice v državi. Ti ukrepi so vključevali zlasti spremembe zakona o političnih strankah, aretacijo predsednika CNRP Kema Sokhe in sodno odrejeno razpustitev CNRP.

(14) Kamboška narodna skupščina je marca in julija 2017 sprejela več sprememb zakona o političnih strankah, na podlagi katerih je prepovedano, da bi posamezniki, ki so bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj, vodili politično stranko. Poleg tega je spremenjeni zakon o političnih strankah ministrstvu za notranje zadeve podelil široko diskrecijsko pravico, in sicer da prekine delovanje politične stranke in da vrhovnemu sodišču predloži v odločanje predlog za razpustitev stranke. Oktobra 2017 je narodna skupščina sprejela dodatne spremembe mnogih volilnih zakonov, ki določajo postopek za prerazporeditev sedeža, ki je pripadal razpuščeni stranki.

(15) Vodja stranke CNRP Kem Sokha je bil 3. septembra 2017 aretiran na podlagi obtožb zaradi izdaje in zarote za strmoglavljenje kamboške vlade s pomočjo tuje sile ([3]).

(16) Kem Sokha je bil po več kot enem letu v preiskovalnem priporu 10. septembra 2018 pod strogimi pogoji izpuščen na podlagi varščine, zanj pa je bil uveden sodni nadzor. 10. novembra 2019 je za Kema Sokho prenehal veljati sodni nadzor. Vendar mu je bilo prepovedano opravljanje političnih dejavnosti, dokler ne bo znan izid njegovega sojenja ([4]).

(17) Vrhovno sodišče Kambodže je 16. novembra 2017 odredilo razpustitev CNRP in 118 visokim uradnikom te stranke prepovedalo izvajanje političnih dejavnosti za obdobje petih let. Odločitev vrhovnega sodišča je temeljila zlasti na spremenjenih določbah člena 44 zakona o političnih strankah, ki dovoljuje, da vrhovno sodišče za pet let prekine delovanje politične stranke ali razpusti politično stranko, če ta krši člen 6(2) in člen 7 zakona o političnih strankah. Odločitev vrhovnega sodišča za razpustitev CNRP je deloma temeljila na obtožbah, ki jih je preiskovalni sodnik obravnaval v tekočem postopku proti Kemu Sokhi ([5]).

(18) Razpustitev CNRP je privedla tudi do tega, da je bilo razrešenih 5 007 občinskih/lokalnih svetnikov iz CNRP, ki so bili izvoljeni junija 2017. Člane narodne skupščine iz CNRP so nadomestili neizvoljeni posamezniki. Na poznejših posrednih volitvah senata 25. februarja 2018 je vladajoča kamboška ljudska stranka (v nadaljnjem besedilu: CPP) osvojila vse sporne sedeže ([6]). Zaradi razpustitve CNRP v državi ni bilo verodostojne opozicije pred nacionalnimi volitvami 29. julija 2018, na katerih je CPP osvojila vseh 125 sedežev v narodni skupščini, s čimer je dejansko prišlo do oblikovanja enostrankarske države brez parlamentarne opozicije.

2.1.2 ***Stališče Kambodže***

(19) Kambodža trdi, da spremenjeni zakon o političnih strankah brez razlik velja za vsako politično stranko, izpolnjuje vse osnovne zahteve, ki bi jih morala upoštevati vsaka demokratična država, in je namenjen preprečevanju zlorab, ki niso v skladu s temeljnimi demokratičnimi načeli.

(20) Kambodža upravičuje aretacijo Kema Sokhe v skladu s členom 443 kazenskega zakonika, ki obsoja kaznivo dejanje zarote s pomočjo tuje sile, in se opira na domneven dokaz o zaroti Kema Sokhe za strmoglavljenje vlade ([7]). Trdi, da je Kem Sokha kot predsednik CNRP v izdajo vpletel svojo stranko, kar je privedlo do njene prisilne razpustitve.

(21) Poleg tega Kambodža trdi, da je bila odločitev vrhovnega sodišča z dne 16. novembra 2017 o razpustitvi stranke CNRP odločitev suverene države in da je izvrševanje nacionalnih sodnih odločb notranja zadeva suverene države, ki spoštuje pravno državo.

([3]) Te obtožbe so temeljile na videoposnetku iz leta 2013, na katerem je Kem Sokha razpravljal o strategiji za pridobitev glasov s pomočjo tujih strokovnjakov. Glej UA KHM 5/2017, 8. september 2017. Glej tudi A/HRC/39/73/Add.1, 7. september 2018.

([4]) Kamboško sodišče je 9. decembra 2019 napovedalo, da se bo sojenje Kemu Sokhi začelo 15. januarja 2020.

([5]) A/HRC/39/73/Add.1, odst. 20.

([6]) 58 od 62 sedežev v senatu posredno izvolijo člani občinskih svetov. Kralj in narodna skupščina imenujeta dodatne štiri člane senata.

([7]) Kambodža trdi, da so bila dejanja Kema Sokhe dokazana na videoposnetku, v katerem naj bi domnevno priznal, da je deloval po ukazih tuje sile, in da si je za končni cilj zadal zamenjavo najvišjega voditelja države.

(22) V zvezi z volitvami z dne 29. julija 2018 Kambodža poudarja, da je registracija 20 političnih strank in udeležba 6 956 900 volivcev jasen dokaz, da spremembe zakona o političnih strankah in posledična prerazporeditev sedežev niso prikrajšale Kambodžanov za njihovo pravico do sodelovanja pri vodenju političnih zadev. Zato pojem kršitve člena 25 MPDPP ni upravičen.

2.1.3 ***Ocenjevanje***

Spremembe zakona o političnih strankah

(23) Spremembe zakona o političnih strankah, ki so bile sprejete leta 2017, vključujejo določbe, s katerimi se omogoči široka diskrecijska pravica v zvezi z razpustitvijo političnih strank in prepovedjo strankarskim voditeljem, da bi opravljali politične dejavnosti, in sicer brez časovne omejitve in ne da bi bil v zvezi s tem uveden ustrezen postopek ([8]).

(24) V skladu s členom 38 zakona o političnih strankah ima ministrstvo za notranje zadeve obsežna pooblastila za odločanje o političnih strankah in dejansko deluje kot njihov upravitelj. Lahko se na primer odloči, da bo začasno prekinilo delovanje politične stranke in vrhovnemu sodišču predloži predlog za razpustitev stranke. Ker člen 38 zakona o političnih strankah ne določa jasnih in preglednih meril za take predloge, ima ministrstvo za notranje zadeve široko diskrecijsko pravico pri predlogu za razpustitev stranke.

(25) Po mnenju urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice (v nadaljnjem besedilu: OHCHR) v Kambodži je določitev notranjega ministrstva za upravitelja političnih strank „v nasprotju z mednarodnimi standardi, v skladu s katerimi morajo biti regulativni organi neodvisni od izvršilne veje oblasti, da se zagotovijo enaki pogoji na političnem prizorišču“ ([9]). Poleg tega, kot je opozorila posebna poročevalka ZN, so spremembe zakona o političnih strankah in posledična prerazporeditev sedežev „milijone Kambodžanov prikrajšale za njihovo pravico do politične udeležbe. Izbrane kandidate volivcev, ki so volili CNRP, v okrožjih, kjer je na volitvah za narodno skupščino 2013 in občinskih volitvah leta 2017 zmagala CNRP, so nadomestili drugi posamezniki, ki zastopajo druge politične stranke, kar je vplivalo na imenovanje senatorjev. To pomeni očitno kršitev pravice Kambodžanov do sodelovanja pri vodenju političnih zadev, vključno s pravico do zastopanosti prek izbranih predstavnikov“ ([10]).

(26) Kambodža je januarja 2019 spremenila člen 45 zakona o političnih strankah z uvedbo možnosti, da lahko posamezniki, ki jim je prepovedana politična dejavnost, pri predsedniku vlade vložijo zahtevo, s katero kralja prosijo, naj jim povrne politične pravic. Vendar ta sprememba ne omogoča popolne ponovne vzpostavitve političnih pravic posameznikov, za katere velja prepoved, saj dejansko ne morejo nadaljevati svojih političnih dejavnosti, dokler je CNRP kot celota razpuščen. Poleg tega so za odločitev o obnovitvi njihovih političnih pravic pristojni njihovi politični nasprotniki in ne neodvisen organ. Nazadnje, sprememba člena 45 zakona o političnih strankah ne vsebuje nobene rešitve za odstranitev 5 007 izvoljenih občinskih svetnikov iz CNRP ([11]).

(27) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da zakon o političnih strankah, kakor je bil spremenjen leta 2017, vsebuje določbe, ki kršijo načela iz člena 25 MPDPP.

Razpustitev CNRP in aretacija Kema Sokhe

(28) Kambodža trdi, da je bil razlog za razpustitev CNRP kaznivo dejanje zarote s pomočjo tuje sile, ki ga je storil njen vodja Kem Sokha. Vendar Komisija ugotavlja, da je bila CNRP razpuščena že pred začetkom sojenja Kemu Sokhi. Opozoriti je treba, da je posebna poročevalka ZN izrazila resne pomisleke glede dokazne podlage za odločitev vrhovnega sodišča o razpustitvi CNRP ([12]) in resnosti obtožbe, ki temelji na takih dokazih ([13]).

([8]) Glej *Skupno poročilo skupine Združenih narodov za Kambodžo v okviru tretjega cikla splošnega rednega pregleda za Kambodžo*, odst. 11.

([9]) OHCHR, *A human rights analysis of the amended law on political parties (Analiza spremenjene zakonodaje o političnih strankah z vidika človekovih pravic)*, 28. marec 2017.

([10]) Svet za človekove pravice, Poročilo posebne poročevalke o položaju človekovih pravic v Kambodži, A/HRC/39/73, odst. 76 (2018).

([11]) A/HRC/42/60, odst. 7.

([12]) A/HRC/39/73/Add.1, odst. 20.

([13]) UA KHM 5/2017, 8. september 2017.

(29) Po mnenju delovne skupine Združenih narodov za samovoljna pridržanja (v nadaljnjem besedilu: UNWGAD) je bil odvzem prostosti Kemu Sokhi politično motiviran ([14]) in je bil posledica uveljavljanja njegovih pravic do svobode mnenja in izražanja ter pravice do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev svoje države. Zato je bil njegov odvzem prostosti med drugim v nasprotju s členoma 19 in 25 MPDPP ([15]). Prav tako je posebna poročevalka ZN izrazila zaskrbljenost, da je bila aretacija Kema Sokhe politično motivirana pred napovedanimi splošnimi volitvami v letu 2018 ([16]).

(30) Posledica razpustitve CNRP je bilo omejevanje pravice do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev za 118 članov te stranke, 55 članov narodne skupščine iz CNRP in 5 007 izvoljenih lokalnih in občinskih svetnikov, ki so bili razrešeni s položaja. Kot je navedla posebna poročevalka ZN, razpustitev CNPR in prepoved političnih dejavnosti za njene člane porajata vprašanja o verodostojnosti splošnih volitev 29. julija 2018 ([17]).

(31) Organi ZN za spremljanje so soglasno izrazili pomisleke glede teh okoliščin, pri čemer so ugotovili, da so bili s prerazporeditvijo sedežev CNRP k drugim strankam, zlasti na občinski ravni, prebivalci Kambodže prikrajšani za pravico do politične udeležbe ([18]). V poročilu posebne poročevalke ZN 2018 je prav tako ugotovljeno, da nazadovanje političnih pravic v Kambodži, vključno s spremembami ustave, da bi se uvedel zakon „lèse-majesté“, pomeni zaskrbljujoč razvoj dogodkov, katerega cilj je zatiranje oporečnikov in omejevanje temeljnih svoboščin ([19]).

(32) Od začetka postopka za začasni preklic februarja 2019 je bilo doseženega le malo napredka na področju političnih pravic v Kambodži. Politične razmere v Kambodži so še naprej zaznamovane z zatiranjem političnih pravic. CNRP je prepovedana, podporniki in člani CNRP so še vedno prikrajšani za svoje politične pravice, CPP pa je utrdila svojo močno prevlado nad državnimi institucijami ([20]). Položaji vodij občin in občinskih svetnikov iz CNRP so bili skoraj v celoti preneseni na neizvoljene člane CPP ([21]). Čeprav je za vodjo opozicije Kema Sokho sodni nadzor prenehal veljati 10. novembra 2019, postopek v njegovi zadevi še ni zaključen, zato se še vedno sooča s kazenskimi obtožbami. Poleg tega mu je prepovedano opravljati politične dejavnosti.

2.1.4 ***Sklepne ugotovitve o členu 25 MPDPP***

(33) Komisija glede na vse navedeno ugotavlja, da so ukrepi, in sicer spremembe zakona o političnih strankah, razpustitev CNRP in naknadna prerazporeditev sedežev CNRP v narodni skupščini in lokalnih svetih, ki jih je Kambodža sprejela od leta 2017, močno negativno vplivali na demokracijo, politično udeležbo in pluralizem v Kambodži. Ti ukrepi kažejo politično motiviran program, ki ga sestavljajo zakonodajni, pravosodni in upravni ukrepi, katerih namen je omejiti politično udeležbo in volilne pravice, zlasti pred splošnimi volitvami julija 2018. Ti ukrepi ovirajo Kambodžane pri tem, da bi polno uživali politične pravice, vključno s pravico do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev, glasovanja in kandidiranja na dejanskih rednih volitvah ter dostopa do javnih storitev v njihovi državi pod splošnimi pogoji enakosti, kot je določeno v členu 25 MPDPP.

(34) Komisija ugotavlja, da narava kršenih pravic ter trajanje, obseg in vpliv ugotovljenih kršitev v smislu člena 19(1)(a) uredbe o GSP dokazujejo, da Kambodža resno in sistematično krši načela iz člena 25 MPDPP.

2.2 ***Pravica do svobodnega izražanja (člen 19 MPDPP)***

(35) Člen 19 MPDPP določa:

([14]) Svet Združenih narodov za človekove pravice, Mnenja, ki jih je sprejela Delovna skupina za samovoljna pridržanja na svojem enainosemdesetem srečanju, 17.–26. april 2018, A/HRC/WGAD/2018/9, točka 57.
([15]) A/HRC/WGAD/2018/9, točki 47 in 61.
([16]) UA KHM 5/2017, 8. september 2018.
([17]) A/HRC/39/73/Add.1, 15. avgust 2018, odst. 87.
([18]) Prav tam, odst. 23 in odst. 87.
([19]) A/HRC/39/73, odst. 89.
([20]) Glej tudi A/HRC/42/60, 27. avgust 2019, odst. 71.
([21]) Prav tam, odst. 5.

„1. Nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojih mnenj.

2. Vsakdo ima pravico do svobodnega izražanja; s to pravico je mišljeno svobodno iskanje, sprejemanje in širjenje vsakovrstnih informacij in idej, ne glede na državne meje, v ustni, pisni, tiskani ali umetniški obliki ali na kateri koli drug svobodno izbran način.

3. Uveljavljanje svoboščin iz 2. točke tega člena obsega posebne dolžnosti in posebno odgovornost. Zato sme biti podvrženo določenim omejitvam, ki pa morajo biti izrecno določene z zakonom in potrebne:

(a) zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih,

(b) zaradi zaščite nacionalne varnosti ali javnega reda, javnega zdravja ali morale."

(36) Odbor za človekove pravice v svojem splošnem komentarju št. 34 k MPDPP ugotavlja, da sta svoboda mnenja in izražanja tesno medsebojno povezani pravici, da sta bistvenega pomena za vsako družbo ter temelja demokratične in svobodne družbe ([22]). V ti pravici sta zajeta tudi obstoj svobodnega tiska in možnost drugih medijev, da lahko komentirajo javna vprašanja brez cenzure ali omejitev in vplivajo na javno mnenje.

2.2.1 ***Ugotovitve***

(37) Kamboška zakonodaja vsebuje številne določbe, ki so v nasprotju z obveznostmi Kambodže iz člena 19 MPDPP ter na splošno in ohlapno določajo, da lahko kamboški organi izvajajo široko diskrecijsko pravico pri izvajanju teh zakonov in predpisov ter preganjajo kršitve v zvezi z uveljavljanjem svobode izražanja. Ti zakoni vključujejo: spremembe kamboške ustave iz leta 2018, klavzulo „lèse-majesté" v kazenskem zakoniku, zakon o tisku, zakon o volitvah, zakon o telekomunikacijah, zakon o združenjih in nevladnih organizacijah (LANGO), zakon o političnih strankah, zakon o sindikatih in Prakas št. 170 o internetu in upravljanju spletnih strani.

(38) Poleg tega Komisija opozarja na položaj novinarjev, ki se soočajo z aretacijami, pridržanji, obtožbami in obsodbami, prenehanjem izdajanja časopisa Cambodia Daily po davčni reviziji, prenehanjem lokalnih operacij Radio Free Asia in Voice of America ter prenehanjem delovanja drugih radijskih frekvenc. Novinarji so obtoženi ali pridržani brez očitnih razlogov, z izjemo tega, da so se domnevno izrekli proti kamboški vladi ali pa so sodelovali pri dejavnostih zagovorništva.

(39) Več mednarodnih organov za spremljanje je z zaskrbljenostjo opozorilo na nastali položaj. Posebna poročevalka ZN je v svoji izjavi ob koncu misije z dne 5. maja 2019 o položaju človekovih pravic v Kambodži Kambodžo pozvala „naj poveča prostor za svoboden tisk, vključno z možnostjo delovanja neodvisnih novinarjev". Poročilo delovne skupine ZN za splošni redni pregled 2019 je Kambodžo pozvalo, naj: iz pripora nemudoma izpusti posameznike, ki so bili pridržani zaradi mirnega uveljavljanja svobode izražanja in zbiranja; zaščiti novinarje, zagovornike človekovih pravic, člane politične opozicije in člane sindikatov pred nadlegovanjem, samovoljnimi aretacijami in fizičnimi napadi; zagotovi svoboden prostor za civilno delovanje, tako na spletu kot drugod, za svobodo izražanja brez strahu pred kazenskim pregonom v skladu s kazenskim zakonikom in zakonom o telekomunikacijah ([23]). Kambodža je 18. aprila 2019 sprejela večino navedenih priporočil.

(40) Porast uporabe pravnih sredstev proti nekdanjim članom CNRP leta 2019 kaže resno in sistematično uporabo in zlorabo zakonov z namenom zastraševanja in nadlegovanja posameznikov, ki uveljavljajo svoje temeljne svoboščine, zlasti pravico do svobode mnenja brez vmešavanja ter pravico do svobode izražanja, in vanje usmeri pozornost. Oporečniški kamboški državljani so utišani in nimajo pravice do svobode izražanja, in sicer vedno bolj tudi na družbenih omrežjih in spletnih platformah. Grozijo jim, jih ustrahujejo ali pa se morajo soočiti s kazenskimi obtožbami za vsako oporečniško mnenje, tudi na podlagi določbe „lèse-majesté" iz kazenskega zakonika, ki je bila uvedena pred več kot enim letom ([24]).

([22]) Odbor ZN za človekove pravice (HRC), *Splošni komentar št. 34, člen 19, Svoboda mnenja in izražanja*, CCPR/C/GC/34, 11 (12. september 2011).

([23]) Svet ZN za človekove pravice, *Poročilo delovne skupine za splošni redni pregled: Kambodža*, A/HRC/41/17, točka 11 in naslednje, med drugim priporočila 110.12, 110.27, 110.29, 110.81, 110.83, 110.85, 110.87, 110.91, 110.93, 110.94, 110.96, 110.98 in 110.99 (5. april 2019).

([24]) V zvezi s tem glej izjavo posebne poročevalke ZN z dne 8. novembra 2019.

2.2.2 ***Stališče Kambodže***

(41) Kambodža meni, da zgoraj opisane ukrepe proti novinarjem in medijem upravičuje uporaba njenih domačih zakonov in predpisov o davkih in dovoljenjih za radiodifuzijo. Poudarja veliko število medijskih organizacij, ki so trenutno registrirane in delujejo v Kambodži. Prav tako ugotavlja, da je več radijskim postajam dovolila, da ponovno začnejo delovati, in izdala dovoljenja izdajateljem radijskih programov za zakup programskega časa.

(42) Poleg tega se Kambodža sklicuje na nedavni razvoj zakonodaje, vključno z ustanovitvijo komisije za oceno morebitnih sprememb zakona o tisku in tekočega dela na medresorski ravni v zvezi z osnutkom zakona o dostopu do informacij.

2.2.3 ***Ocenjevanje***

(43) Uporaba zakonov za omejevanje pravice do svobode izražanja je zelo zaskrbljujoča. Strokovnjaki ZN, vključno s posebnim poročevalcem za spodbujanje in varovanje pravice do svobode mnenja in izražanja, so 19. junija 2019 izrazili pomisleke glede uporabe kazenskega prava za preganjanje svobode govora na spletu in drugod ter Kambodžo opozorili, da je pravica do svobode izražanja eden od bistvenih temeljev demokratične in pravične družbe ter da se lahko svoboda izražanja omeji le znotraj strogo opredeljenih meja. Poleg tega pravni ukrepi kamboških organov proti posameznikom, ki so izdali zgolj izjave o podpori političnim voditeljem, v skladu s členom 19(3) MPDPP niso dovoljeni in zato pomenijo neupravičene omejitve. Stališče Kambodže, zlasti njen opis medijskega prostora v državi, je v močnem nasprotju z uvrstitvijo Kambodže na 143. mesto svetovnega indeksa svobode tiska. Posebna poročevalka ZN o razmerah na področju človekovih pravic v Kambodži je 8. novembra 2019 opomnila Kambodžo, da aretacije, ki temeljijo na uveljavljanju svobode mnenja in izražanja v političnem diskurzu ter komentiranju v zvezi z javnimi zadevami, niso dovoljene.

(44) Komisija je v skladu s številnimi razpoložljivimi poročili civilne družbe in mednarodnih organov za človekove pravice tudi ugotovila, da je Kambodža omejila pravico do svobode izražanja z uporabo zakonov ter sodnih in upravnih ukrepov, zlasti z ukrepi proti novinarjem, tisku in drugim medijem, nevladnim organizacijam in posameznikom, vključno z zagovorniki človekovih pravic. Kamboški ukrepi za odpravo teh pomanjkljivosti niso bili uresničeni in Kambodža ni uvedla ukrepov za učinkovito izvajanje priporočil iz splošnega rednega pregleda, kar zadeva neodvisnost medijev in svobodo izražanja novinarjev, čeprav je ta priporočila sprejela ([25]).

(45) Dejstvo, da se je Kambodža tudi v okviru splošnega rednega pregleda v letu 2019 zavezala, da bo pregledala in/ali spremenila številne zakone, in je od začetka postopka za začasni preklic sprejela številne upravne ukrepe za takšen pregled in/ali spremembe, doslej še ni privedlo do vidnega napredka pri usklajevanju zakonodaje Kambodže z njenimi mednarodnimi obveznostmi na področju človekovih pravic, zlasti členom 19 MPDPP.

(46) Komisija opozarja, da lahko za pravico do svobode izražanja veljajo nekatere omejitve, vendar pa morajo take omejitve izpolnjevati pogoje iz člena 19(3) MPDPP, vključno s pogojem, da mora biti vsaka omejitev v demokratični družbi potrebna in sorazmerna. Vendar Komisija ugotavlja, da Kambodža ni zadovoljivo dokazala, da omejitve pravice do svobode izražanja, ki so določene v njenem pravnem okviru in izvirajo iz izvajanja tega pravnega okvira, izpolnjujejo pogoje iz člena 19 MPDPP.

2.2.4 ***Sklepne ugotovitve o členu 19 MPDPP***

(47) Ob upoštevanju narave kršenih pravic, trajanja, obsega in vpliva kršitev Komisija ugotavlja, da Kambodža s tem, ko zakonodajo ter sodne in upravne ukrepe uporablja za omejitev pravice do svobode izražanja in ne sprejme učinkovitih ukrepov za zagotovitev svobodnega prostora za civilno delovanje, v smislu člena 19(1)(a) uredbe o GSP resno in sistemsko krši načela iz člena 19 MPDPP.

([25]) A/HRC/41/17/Add. 1.

2.3 *Pravica do mirnega zbiranja in svobodnega združevanja (člena 21 in 22 MPDPP)*

(48) V skladu s členom 21 MPDPP se priznava pravica do mirnega zbiranja. Izvrševanje teh pravic je mogoče omejiti samo z zakonom, če je to nujno v demokratični družbi zaradi državne ali javne varnosti, za preprečitev neredov ali zločinov, za zaščito zdravja ali morale ali za zavarovanje pravic in svoboščin drugih ljudi.

(49) Člen 22 MPDPP določa:

„1. Vsakdo ima pravico do svobodnega združevanja z drugimi, vključno s pravico ustanavljati sindikate in se jim pridružiti za zavarovanje svojih interesov.

2. Glede te pravice so možne le tiste omejitve, ki jih določa zakon in so v demokratični družbi potrebne v interesu nacionalne in javne varnosti ter javnega reda ali varstva javnega zdravja ali morale, ali pa pravic in svoboščin drugih. Ta člen tudi ni ovira za zakonske omejitve, ki veljajo glede te pravice za člane oboroženih sil in policije.

3. Nobena določba tega člena ne daje državam pogodbenicam Konvencije o sindikalnih svoboščinah in varstvu sindikalnih pravic, ki jo je leta 1948 sprejela Mednarodna organizacija dela, pravice, da bi smele sprejeti take zakonodajne ukrepe ali izvrševati zakon tako, da bi bila prizadeta jamstva, določena v tej Konvenciji.“

2.3.1 *Ugotovitve*

(50) V Kambodži veljaven zakon o nevladnih organizacijah (v nadaljnjem besedilu: LANGO) določa številne omejitve za registracijo in dejavnosti združenj ter obsežne obveznosti poročanja. Natančneje, člen 8 LANGO vsebuje obsežne razloge za omejitev registracije organizacij civilne družbe. V skladu s členom 9 LANGO morajo organizacije civilne družbe registrirati vsako dejavnost, ki jo želijo izvajati. Nekatere izmed obveznosti poročanja v skladu s členom 25 LANGO v povezavi s členom 30 LANGO so nejasne, zaradi česar so organizacijam civilne družbe naložene omejitve, strožje od tistih, ki so dovoljene v skladu s členom 22(2) MPDPP. Poleg tega zahteva po nevtralnosti ([26]) iz člena 24 LANGO ni opredeljena, njena uporaba pa ni jasna. LANGO dovoljuje tudi začasno prekinitev delovanja organizacije civilne družbe ali njen umik s seznama teh organizacij, če ta krši svoj statut, čeprav taka kršitev ni kaznivo dejanje v skladu s kamboško zakonodajo.

(51) Poleg tega, da je z LANGO določen pravni okvir ohlapen in nejasen, je Kambodža sprejela številne ukrepe za zatiranje uveljavljanja svobodnega združevanja. Zlasti aretacije in pridržanja ključnih akterjev civilne družbe, aktivistov na področju pravic do zemljiške posesti in varstva okolja, so kljub pogojnim obsodbam ali kraljevi pomilostitvi privedle do krčenja prostora za delovanje civilne družbe ([27]). Ne glede na to, da je bila obveznost predložitve uradnega obvestila tri dni vnaprej za dogodke civilne družbe razveljavljena novembra 2018, so organizacije civilne družbe Komisijo obvestile, tudi med misijo v Kambodži junija 2019, da jih lokalna policija, vojska in pravosodje še vedno spremljajo na vsiljive načine in jih nadlegujejo. Nekatere organizacije civilne družbe so poročale o tem, da država spremlja njihove družinske člane.

(52) To potrjujejo sklepi in priporočila v poročilu o vlogi in dosežkih OHCHR v Kambodži ([28]) iz julija 2019, kjer OHCHR potrjuje poročila o pozornem spremljanju dejavnosti organizacij civilne družbe s strani policije in Kambodžo poziva, naj razširi prostor za delovanje organizacij civilne družbe. Pomisleki so izraženi tudi v splošnem rednem pregledu za leto 2019. Kambodža je sprejela priporočila iz splošnega rednega pregleda, ki državo spodbujajo k prenehanju vseh vrst nadlegovanja, ustrahovanja, uporabe sile in samovoljnega poseganja v pravice do svobode združevanja in mirnega zbiranja ([29]).

([26]) Člen 24 LANGO določa, da morajo organizacije civilne družbe ohraniti nevtralnost v odnosu do političnih strank v Kraljevini Kambodži.

([27]) A/HRC/39/73/Add.1, str. 9.

([28]) OHCHR (31. julij 2019) – Letno poročilo OHCHR o delu v Kambodži.

([29]) Svet ZN za človekove pravice, *Poročilo delovne skupine za splošni redni pregled: Kambodža*, A/HRC/41/17, okrajšave dodane. Splošni redni pregled zlasti priporoča: da se LANGO spremeni tako, da bo skladen z obveznostmi držav iz MPDPP, ter vzpostavi varno in spodbudno okolje za civilno družbo in sindikate. (med drugim: priporočila 110.12, 110.25 in 110.102); da se zaščitijo nevladne organizacije in zagotovi, da se upravne določbe iz LANGO ne uporabljajo za zaprtje ali začasno prenehanje delovanja nevladnih organizacij ali drugačen negativen vpliv nanje (priporočilo 110.28); da se sprejmejo vsi ukrepi za zaščito in podporo novinarjev, zagovornikov človekovih pravic, sindikalistov, aktivistov na področju pravic do zemljiške posesti in varstva okolja ter drugih delavcev civilne družbe (priporočilo 110.85); in da se sprejmejo potrebni ukrepi za zagotovitev, da pravice do svobode zbiranja in združevanja ne ovirajo samovoljne omejitve in/ali prekomerna uporaba sile (priporočilo 110.107).

2.3.2 ***Stališče Kambodže***

(53) Kambodža utemeljuje svoje ukrepe na podlagi tega, da morajo lokalni organi zagotoviti varnost in javni red, in da so zadevne organizacije civilne družbe pri svojih dejavnostih prekoračile pooblastila ali s svojimi izjavami kršile zakon.

(54) Kambodža potrjuje svojo zavezanost k pregledu LANGO in navaja, da posvetovanja z organizacijami civilne družbe potekajo in da v vsaki demokratični državi tak proces zahteva svoj čas.

(55) Kambodža dodaja, da pripravljalno delo v zvezi z osnutkom zakona o dostopu do informacij poteka v polnem sodelovanju z organizacijami ZN, kot sta OHCHR in urad Unesca v Phnom Penhu. Kambodža je poleg tega podaljšala roke v zvezi z davčno registracijo in davčnimi obveznosti za organizacije civilne družbe.

2.3.3 ***Ocenjevanje***

(56) Pomisleke v zvezi z LANGO in njegovimi posledicami na zmožnost organizacij civilne družbe in posameznikov, da delujejo na področju varstva človekovih pravic ter spodbujajo preglednost in odgovornost, je OHCHR izrazil že leta 2015, uradni govorec OHCHR pa avgusta 2017. Na pomanjkljivosti v LANGO so opozorili Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD), tudi v okviru misije za spremljanje leta 2018, in mednarodna skupnost, npr. v okviru splošnega rednega pregleda za leto 2019, ter generalni sekretar ZN in posebna poročevalka ZN.

(57) Kljub dejstvu, da je Kambodža sprejela nekatere pozitivne ukrepe, kot so začetek postopka za pregled LANGO, dialog z organizacijami civilne družbe in razveljavitev zahteve po predložitvi uradnega obvestila o dogodkih organizacij civilne družbe tri dni vnaprej, Komisija na podlagi svojih ugotovitev meni, da navedeni koraki ne zadostujejo za odpravo obstoječih pomanjkljivosti. Zlasti pravni okvir Kambodže ostaja nespremenjen, prav tako pa ni konkretnega izvajanja politik in izjav v zvezi s spodbujanjem in zaščito prostora za delovanje civilne družbe. Poleg tega se še naprej poroča o spremljanju, nadzoru, nadlegovanju, aretacijah in pridržanju predstavnikov civilne družbe in aktivistov ([30]).

(58) Kambodža je 3. decembra 2018 dala izjavo, v kateri se je zavezala k spodbujanju resničnega partnerstva z organizacijami civilne družbe. Vendar je julija 2019 generalni sekretar ZN Kambodžo še naprej pozival, naj okrepi jamstva z zvezi z neoviranim delom organizacij civilne družbe ter utrdi in razširi prostor za delovanje teh organizacij. Generalni sekretar ZN je poudaril tudi, kako pomembno je, da se v zvezi s tem pregleda tudi LANGO ([31]).

(59) Komisija na podlagi sodne prakse mednarodne zakonodaje o človekovih pravicah in odbora za človekove pravice ugotavlja, da člen 8 in člen 25 skupaj s členom 30 LANGO kršita člen 22(2) MPDPP. Tudi členi 9, 20 in 24 LANGO kršijo člen 22(2) MPDPP zaradi resnih pomislekov glede njihove uporabe ([32]).

(60) Natančneje, Komisija meni, da so razlogi za omejitev registracije združenj v skladu s členom 8 LANGO strožji od tistih, ki so dopuščeni v skladu s členom 22(2) MPDPP. Komisija prav tako ugotavlja, da člen 25 LANGO v povezavi s členom 30 LANGO za organizacije civilne družbe določa zahteve glede poročanja, strožje od tistih, ki so dovoljene v skladu s členom 22(2) MPDPP. Poleg tega ohlapna formulacija in nejasna uporaba zahteve po nevtralnosti iz člena 24 LANGO ne izpolnjujeta zahtev iz člena 22(2) MPDPP.

([30]) V zvezi s tem glej izjavo posebne poročevalke ZN z dne 8. novembra 2019, v kateri poziva vlado, naj spoštuje pravico do svobode mnenja, izražanja in zbiranja. Glej tudi skupno pismo civilne družbe kamboškemu predsedniku vlade z dne 8. decembra 2019, v katerem je izražena zaskrbljenost glede represije, ki vodi k utišanju neodvisnih in kritičnih mnenj, ter glede trenutnega okolja zagovornikov pravic delavcev, vodij sindikatov in aktivistov civilne družbe.

([31]) A/HRC/42/31 z dne 31. julija 2019.

([32]) Analiza LANGO v zvezi s standardi na področju človekovih pravic je od leta 2015 na voljo na spletni strani kamboškega urada OHCHR. Glej na primer sklepne ugotovitve OHCHR na straneh 17 in 18, da člen 24 krši svobodo izražanja in druge človekove pravice ter da člen 25 v povezavi s členom 30 omejuje pravico do svobodnega združevanja bolj, kot pa je to dovoljeno v členu 22(2) MPDPP.

2.3.4 ***Sklepne ugotovitve o členih 21 in 22 MPDPP***

(61) Ob upoštevanju narave kršenih pravic, trajanja, obsega in vpliva kršitev Komisija ugotavlja, da Kambodža s tem, ko zakonodajo ter sodne in upravne ukrepe uporablja za omejitev pravice do svobode združevanja in mirnega zbiranja ter ne sprejme učinkovitih ukrepov za zagotovitev svobodnega prostora za civilno delovanje, v smislu člena 19(1)(a) uredbe o GSP resno in sistemsko krši načela iz členov 21 in 22 MPDPP.

(62) Komisija opozarja, da lahko za pravico do svobode združevanja in mirnega zbiranja veljajo nekatere omejitve, vendar pa morajo take omejitve izpolnjevati pogoje iz člena 22(2) MPDPP, vključno s pogojem, da mora biti vsaka omejitev v demokratični družbi potrebna in sorazmerna. Vendar Komisija ugotavlja, da Kambodža ni zadovoljivo dokazala, da omejitve pravice do svobode združevanja in mirnega zbiranja, ki so določene v njeni zakonodaji ali naložene, izpolnjujejo pogoje iz člena 22 MPDPP ([33]).

3. PREOSTALA VPRAŠANJA V OKVIRU KONVENCIJ MOD ŠT. 87 IN ŠT. 98 TER MPESKP

3.1 *Pravice delavcev – svoboda združevanja, pravica organiziranja in kolektivnega dogovarjanja (členi 2, 3, 4 in 7 Konvencije MOD št. 87; člena 1 in 3 Konvencije MOD št. 98; členi 19, 21 in 22 MPDPP; člena 7 in 8 MPESKP)*

(63) Komisija je seznanjena s predloženimi in posodobljenimi informacijami Kambodže v zvezi z vprašanji glede pravic delavcev iz obvestila o začetku.

(64) Komisija ugotavlja, da so ukrepi, ki jih je Kambodža sprejela od začetka postopka za začasni preklic v februarju 2019, pokazali, da so bile izvedene nekatere izboljšave v zvezi z vprašanji glede pravic delavcev. Vendar pa, kot priporoča MOD, še vedno obstajajo resne pomanjkljivosti in kršitve v zvezi z dvema vprašanjema, in sicer zaključkom civilnih in kazenskih postopkov proti vodjem sindikatov ter preiskavami umorov vodij sindikatov.

(65) Komisija ugotavlja, da je treba ne glede na znaten napredek pri reševanju številnih kazenskih, civilnih in nerazrešenih delovnih sporov, ki zadevajo vodje sindikatov, aktiviste in delavce, vse preostale odprte zadeve rešiti brez odlašanja. Razrešitev mnogih zadev, ki je sicer hvalevredna, ne pomeni, da se predhodne samovoljne aretacije niso zgodile, čeprav so bile kratkotrajne.

(66) Komisija ugotavlja pomanjkanje konkretnih rezultatov pri preiskavah umorov vodij sindikatov, ki so se zgodili v letih 2004 in 2007. Poleg tega kljub zavezi Kambodže, da bo storilce čim prej privedla pred sodišče, ter organizaciji *ad hoc* tristranskega srečanja, ki ga je sklicala nacionalna komisija za pregled uporabe mednarodnih konvencij o delu, ki jih je Kambodža ratificirala januarja 2019, in medresorskega sestanka februarja 2019 te preiskave še vedno potekajo.

(67) Komisija ugotavlja, da nerešeni civilni in kazenski postopki proti vodjem sindikatov ter nezmožnost, da se neodvisne preiskave umorov vodij sindikatov zaključijo, resno kršijo načela pravice do svobode združevanja iz temeljnih konvencij MOD št. 87 in št. 98 ter členov 19, 21 in 22 MPDPP.

(68) Komisija prav tako meni, da je treba nemudoma začeti nov krog pogajanj s socialnimi partnerji za nadaljevanje revizije zakona o sindikatih. Revizija bi morala dati prednost širjenju področja uporabe zakona o sindikatih na vse delavce in javne uslužbence, dodatnim določbam za olajšanje registracije sindikatov in združenj delodajalcev ter zaščiti pred vsemi dejanji diskriminacije, usmerjenimi proti sindikatom, da bi se zagotovila popolna skladnost zakona o sindikatih s konvencijama MOD št. 87 in št. 98.

([33]) Prav tam.

3.2 *Nediskriminacija, pravice do zemljiške posesti in stanovanja (člen 2(2) in člen 11(1) MPESKP)*

(69) Komisija je seznanjena s predloženimi in posodobljenimi informacijami Kambodže glede zemljiških pravic, tudi glede priznavanja položaja avtohtonih prebivalcev v državi. Komisija ugotavlja, da je Kambodža od začetka postopka za začasni preklic dosegla viden napredek pri reševanju zemljiških sporov v zvezi s koncesijami za gospodarsko uporabo zemljišč v sektorju sladkorja. Vendar še vedno obstajajo pomanjkljivosti v zvezi z registracijo zemljišč, določbami glede zemljiških pravic, pomanjkanjem ustreznega in nepristranskega pregleda ter obravnavo vprašanj v zvezi s pravicami avtohtonih skupnosti. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za vzpostavitev ustreznega pravnega okvira, ki bo zagotovil pregledne in vključujoče mehanizme za reševanje zemljiških sporov.

4. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(70) V skladu s členom 19(1)(a) uredbe o GSP se lahko tarifni preferenciali v okviru preferencialnih režimov iz člena 1(2) navedene uredbe začasno prekličejo zaradi resne in sistematične kršitve načel temeljnih konvencij ZN/ILO o človekovih pravicah in pravicah delavcev.

(71) Ob upoštevanju dejstev in razmislekov, opisanih v oddelkih 2.1, 2.2 in 2.3, narave kršenih pravic, trajanja, obsega in vpliva ukrepov in opustitev Kambodže Komisija ugotavlja, da je Kambodža resno in sistematično kršila načela iz členov 19, 21 22 in 25 MPDPP.

(72) Zato Komisija po preučitvi pripomb in stališč Kambodže meni, da bi bilo treba preferencialni režim, dodeljen Kambodži, začasno preklicati, dokler se ne sklene, da razlogi za utemeljitev preklica ne obstajajo več.

(73) Komisija pri ocenjevanju, na katere izdelke bi se moralo to nanašati, upošteva potrebe Kambodže po gospodarskem razvoju in cilje uredbe o GSP, vključno s potrebo, da Kambodža razprši svojo izvozno osnovo. Komisija poleg tega upošteva družbeno-gospodarski vpliv preklica, vključno z vplivom na delavce in industrijo.

(74) Komisija prav tako upošteva napredek, ki ga je Kambodža dosegla od začetka postopka za začasni preklic. Nazadnje, Komisija je seznanjena s pozitivnim sodelovanjem Kambodže v celotnem postopku.

(75) Zato Komisija ugotavlja, da bi bilo treba tarifne preferenciale v okviru uredbe o GSP za nekatere izdelke s poreklom iz Kambodže preklicati. Ti izdelki spadajo pod naslednje oznake harmoniziranega sistema (v nadaljnjem besedilu: HS): 1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 in 6406.

(76) Komisija bo še naprej spremljala razmere v Kambodži, vključno z vprašanji državljanskih in političnih pravic, pravic delavcev ter pravic do zemljiške posesti in stanovanja. Komisija lahko spremeni preklic tarifnih preferencialov. Če bo Kambodža v celoti obravnavala vprašanja iz te delegirane uredbe, lahko Komisija ponovno uvede tarifne preferenciale v skladu s členom 20 uredbe o GSP –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 978/2012 se spremeni:

(1) V Prilogi II se pod naslovom „Države upravičenke do splošnega režima iz točke (a) člena 1(2), ki so bile začasno izključene iz tega režima v zvezi z vsemi ali nekaterimi izdelki s poreklom iz teh držav“ besedilo in tabela nadomestita z naslednjim:

„Stolpec A: abecedna oznaka v skladu z nomenklaturo držav in ozemelj za potrebe zunanjetrgovinske statistike Unije

Stolpec B: Ime

Stolpec C:Oznake HS za izdelke, za katere so bili tarifni preferenciali iz točke (a) člena 1(2) začasno preklicani

A	B	C
KH	Kambodža	4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406“

(2) V Prilogi IV se za prvo tabelo pod naslovom „Države upravičenke do posebnega režima za najmanj razvite države iz točke (c) člena 1(2)“ besedilo in tabela nadomestita z naslednjim:

„Države upravičenke do posebnega režima za najmanj razvite države iz točke (c) člena 1(2), za katere je bil ta režim začasno preklican v zvezi z vsemi ali nekaterimi izdelki s poreklom iz teh držav

Stolpec A: Abecedna oznaka v skladu z nomenklaturo držav in ozemelj za potrebe zunanjetrgovinske statistike Unije

Stolpec B: Ime

Stolpec C: Oznake HS za izdelke, za katere so bili tarifni preferenciali iz točke (c) člena 1(2) začasno preklicani

A	B	C
KH	Kambodža	1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406“

Člen 2

Začasni preklic iz točk 1 in 2 člena 1 ne velja za uvoz izdelkov, ki so že na poti v Unijo dne 12. avgusta 2020, če namembnega kraja takih izdelkov ni mogoče spremeniti. V tem primeru bo potrebna veljavna spremna listina v obliki nakladnice.

Člen 3

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 12. avgusta 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 12. februarja 2020

Za Komisijo

Predsednica

Ursula VON DER LEYEN